

ACC. N:R M. 12426: /

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1. Det var när smältan blev färdig. Vi arbetade varannat dygn och ibland natt efter natt. Man kunde inte veta när det var slut med arbetet.

I hemmen putsade man nog lite grann men annars var det som vanligt. Man var som en maskin. Lördagskvällarna var som vanliga kvällar. Varannandagsarbetet började först vid sekelskiftet. Förr fick man börja klockan 8 och fick sen hålla på många gånger ända upp till 12 timmar. Fick man någon fritid över så var det att gå ut på jakt. Jag var en känd glasblåsare. Statyn här i byn är gjord efter mig. Det var en som hette Fagerberg som gjorde den.

2. Vi arbetade söndag som vardag. Det gick ju inte att stanna upp för då hade det gått åt för mycket ved till smältorna. Först för en tio femton år sen fick vi sluta med söndagsarbetet.

3. Jag har alltid arbetat så att jag har fått gå upp vid 4-5 tiden. Vi som var vid glasbruken fick månsann lära oss att gå upp i tide. Jag började vid glasbruken när jag var 5 år gammal och fick gå 4 kilometer till arbetet. Det var hårt för en sån liten parvel.

4. 22-23 valser gjordes till första målet. Därefter gjorde man en 10-15 valser till och sen var det ^{var} lång rast. Bestämda måltider gick inte att hålla varken på sön- eller ~~helt~~ vardagar. Man var aldrig helt fri utan fick vara i arbetet jämt och ständigt. Familjen fick ju äta när den ville förstås. De söndagar man var fri så dukades det nog litet finare än vanligt, men annars var det ingen skillnad.

5. Jag för min del kunde aldrig byta om redigt och så var det väl för alla. Man måste alltid vara beredd att rycka in i arbetet och där-

Luf 77
1

ACC. N:R M. 12426:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

för så gick man aldrig finklädd. Glasbruket var ju ens liv, ja, det var ett riktigt slavarbete många gånger.

Jag har haft stor tur i min dag. En gång kom förvaltaren till mig och bad mig resa till Tyskland. De ville ha fönsterglas till ett slott och det var bara jag som kunde göra det, sa han. Ja, jag reste förstås. Det var lång väg och det tog rätt så många dar att komma dit. När jag kom fram var han den där hertigen och mötte mig. "Det var väl att Ljung kom", sa han. Och så fick jag ett slott att bo i. Jag fick arbeta när jag ville och göra så mycket jag ville. De hade stora grejor där ska jag säga. Hyttan var så stor att hela Kronofors glasbruk med skorsten och allt hade fått plats i den. Ja, jag gjorde ju mitt glas färdigt och sen fick jag papper på att jag var den bästa glasblåsaren hertigen hade träffat. Han ville att jag skulle stanna och det hade jag ingenting emot. Jag hade det ju rätt bra. Men så kom det bud från kejsaren av Ryssland. Han var visst släkt med hertigen på något vis och hon var alldeles översig given för han hade ingen redig glasblåsare. Då gick hertigen till mig och sa: "Hör du, Ljung, vill du resa till Ryssland ett tag. Men du får lova att komma tillbaka när du är färdig där." Ja, det lovade jag förstås och så fick jag resa i förste klass till Ryssland. När jag kom fram så träffade jag kejsaren och han sa till mig att det var väl att du kom, Ljung, för vad skulle jag annars ha gjort. Ja, jag fick en del beställningar men se det var lite svårt med språket. Men jag hade ju bra betalt. Så blev det revolution och då reste jag till Finland. Jag hade inget arbete så gick till ett glasbruk och

2

ACC. N:R M. 12426:3.

träffade där förvaltaren. När han fick höra att jag hette Ljung så frågte han mig om jag var Ljung från Kronofors. Jo men, sa jag. Då höll han mig kvar för ~~de~~ jag var ju den bäste glasblåsaren det fanns då. Ja, det har jag papper på så det är allt sant. Det här bruket låg vid Åbo. Där fanns inget arbete men förvaltaren ville inte släppa mig utan han tog mina betyg. Så fick jag gå där och slå dank utan någon lön. Men jag tröttnade snart och gick då upp till förvaltaren och sa: "Jag vill ha mina papper annars får du smörj". För se det gällde att kunna slåss på den tiden. Men då tog han upp en revolver och sa: "Håll dina nävar i styr annanrs smäller det!" Ja, jag stoppade händerna i byxfickorna och försökte tala förstånd med honom.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.